

Päivämäärä

1.6.2007

Dnro

959/01/2007

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

1.7.2007 - toistaiseksi

Kumooa / Muuttaa

Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätös BSE-taudin vastustamisesta (15/EEO/1998)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräistä maista Suomeen tuotujen nautojen BSE-seurannasta (21/EEO/2000)

Valtuutussäännökset

Laki Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta (1100/1994, muut. 273/2003) 2 § 2 momentti
Eläintautilaki (55/1980) 8 §:n 4 momentti ja 12 §:n 2 momentti (muut. 303/2006)

Vastaavat EY-säädökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001 (2001R0999); EYVL N:o L 147, 31.5.2001, s.1

Maa- ja metsätalousministeriön asetus nautojen BSE-taudin vastustamisesta

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1100/1994) 2 §:n 2 momentin sekä 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/1980) 8 §:n 4 momentin ja 12 §:n 2 momentin nojalla, sellaisina kuin niistä ovat edellisen lain 2 §:n 2 momentti laissa 273/2003 ja jälkimmäisen lain 12 §:n 2 momentti laissa 303/2006:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

BSE-taudin vastustamisesta säädetään tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 999/2001, jäljempänä TSE-asetus. Tällä asetuksella annetaan ne TSE-asetusta täydentävät säännökset, jotka koskevat toimenpiteitä naudan spongiformisen enkefalopatian, jäljempänä BSE, leviämisen estämiseksi epäillyissä nautojen BSE-tapauksissa ja taudin hävittämiseksi todetuissa nautojen BSE-tapauksissa sekä nautojen BSE-taudin seurantaa.

Asetusta ei sovelleta nautoista peräisin olevien sivutuotteiden, kuten TSE-asetuksessa tarkoitetun erikseen määritellyn riskiaineksen, käyttöön, käsittelyyn ja hävittämiseen.

Asetusta ei myöskään sovelleta toimenpiteisiin teurastamossa silloin, kun teurastettavaksi lähetetty nauta on määrätty tutkittavaksi BSE-taudin varalta.

2 §

Muu lainsäädäntö

Erikseen määritellyn riskiaineksen erottamisesta teurastamossa, pienteurastamossa ja leikkaamossa säädetään TSE-riskiaineksen erottamisesta teurastamossa, teurastuspaikassa ja leikkaamossa annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (3/EEO/2002).

Erikseen määritellyn riskiaineksen sekä kuolleiden, tilalla lopetettujen ja BSE-positiiviseksi epäiltyjen ja todettujen nautojen hävittämisestä säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveys säännöistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1774/2002, jäljempänä sivutuoteasetus.

Toimenpiteistä teurastamoissa nautojen BSE-tutkimuksen yhteydessä säädetään TSE-tautien varalta tutkittavien nautaeläinten, lampaiden ja vuohien lihantarkastuksesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (10/EEO/2004).

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *naudalla* kaikkia nautaeläimiä mukaan lukien biisonit (Bison bison) ja vesipuhvelit (Bubalus bubalus);
- 2) *tilalla* nautaeläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1391/2006) tarkoitettua pitopaikkaa tai, jos samalla eläinten pitäjällä on useita toisiinsa maantieteellisesti rajoittuvia pitopaikkoja, kaikkia näitä pitopaikkoja, ei kuitenkaan teurastamoita tai pienteurastamoita, johon nautoja tuodaan vain teurastusta varten;
- 3) *tartuntatilalla* tilaa, jossa BSE-tautia sairastanutta nautaa on viimeksi pidetty;
- 4) *kohortteläimellä* TSE-asetuksen liitteessä I määritellyn kohortin eläintä.

Tässä asetuksessa käytetään lisäksi käsitteitä luokan 1 käsittelylaitos, luokan 1 tai luokan 2 väliasteen laitos, polttolaitos sekä rinnakkaispolttolaitos, siten kuin ne on määritelty sivutuoteasetuksen liitteessä I.

4 §

Näytteiden lähettäminen laboratorioon

BSE-taudin varalta otetut näytteet lähetetään Elintarviketurvallisuusvirastoon, jäljempänä Evira, tutkittavaksi. Tutkittavaksi lähetettävien näytteiden mukana on oltava Eviran näytelähete asianmukaisesti täytettynä.

2 luku Toimenpiteet epäiltäessä BSE-tautia naudoissa

5 §

Ilmoitusvelvollisuus

Eläimen omistajan tai haltijan velvollisuudesta ilmoittaa kunnaneläinlääkärille epäillessään naudan sairastuneen tai kuolleen BSE-tautiin säädetään eläintautilain 9 §:ssä. Eläinlääkäreiden vastaavasta ilmoitusvelvollisuudesta säädetään vastustettavista eläintaudeista ja eläintautien ilmoittamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksen (1346/1995) 4 §:ssä.

6 §

Kliininen tarkastus BSE-taudin epäilytapauksissa

Kun kunnaneläinlääkäri on saanut 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tai hän muusta syystä epäilee naudalla olevan BSE-tautia, hänen tulee tutkia sairastunut eläin kliinisesti sekä tarkastaa myös tilan muut naudat.

7 §

Toimenpiteet BSE-epäilyn vahvistamiseksi tai poissulkemiseksi

Kunnaneläinlääkäri päättää TSE-asetuksen 12 artiklassa säädetystä BSE-tautiin sairastuneeksi epäillyn naudan lopettamisesta sekä vastaa päätöksen täytäntöönpanosta. Jos kliinisen tarkastuksen tulos on epävarma BSE-taudin suhteen, kunnaneläinlääkäri voi lopettamisen sijaan asettaa naudan TSE-asetuksen 12 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun siirtorajoituksen alaiseksi enintään kahden viikon ajaksi ja määrätä eläimen tarkastettavaksi uudelleen mainitun ajan kuluttua. Malli rajoituksen asettamista koskevaksi päätökseksi on liitteessä I.

Kunnaneläinlääkäri ottaa lopettamastaan eläimestä näytteen BSE:n varalta. Näyte on otettava myös eläimestä, jonka kunnaneläinlääkäri on kliinisen tarkastuksen perusteella määrännyt uudestaan tarkastettavaksi ja joka kuolee ennen uusintatarkastusta sekä muusta itsestään kuolleesta naudasta, jonka perustellusta syystä voidaan epäillä sairastaneen BSE-tautia.

8 §

Tilalle annettavat rajoittavat määräykset

Kunnaneläinlääkäri päättää TSE-asetuksen 12 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädettyjen siirtorajoitusten asettamisesta ja peruuttamisesta.

Malli rajoitusten asettamista koskevaksi päätökseksi on liitteessä II. Malli rajoitusten peruuttamista koskevaksi päätökseksi on liitteessä III.

3 luku

Toimenpiteet, kun BSE on todettu

9 §

Tartuntatilalle annettavat rajoittavat määräykset

Kunnaneläinlääkäri päättää TSE-asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen siirtorajoitusten asettamisesta ja peruuttamisesta, ellei rajoituksia ole asetettu jo 12 artiklan nojalla.

Malli rajoitusten asettamista koskevaksi päätökseksi on liitteessä II. Malli rajoitusten peruuttamista koskevaksi päätökseksi on liitteessä III.

10 §

Epidemiologinen selvitys ja luettelo mahdollisesti BSE-tartunnalle altistuneista eläimistä

Läänineläinlääkäri vastaa toimialueellaan TSE-asetuksen 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun selvityksen tekemisestä kaikkien mahdollisesti BSE-tartunnalle altistuneiden eläinten tunnistamiseksi.

Läänineläinlääkäri toimittaa selvityksen perusteella laaditun luettelon elossa olevista kohorttieläimistä ja BSE-positiivisen lehmän jälkeläisistä Eviraan ja niiden läänien läänineläinlääkäreille, joiden alueella luettelossa mainittuja eläimiä pidetään.

11 §

Mahdollisesti BSE-tartunnalle altistuneiden eläinten lopettaminen

Evira päättää TSE-asetuksen 13 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetystä mahdollisesti BSE-tartunnalle altistuneiden eläinten lopettamisesta, minkä jälkeen läänineläinlääkäri vastaa päätöksen täytäntöönpanosta.

Läänineläinlääkäri huolehtii siitä, että lopetetuista yli 24 kuukauden ikäisistä naudoista otetaan näytteitä BSE-taudin varalta.

4 luku

BSE-taudin esiintymisen valvonta

12 §

Tilalla kuolleiden eläinten tautiseuranta

Kunnaneläinlääkäri vastaa TSE-asetuksen liitteessä III tarkoitetusta kuolleiden tai lopetettujen nautojen tautiseurannasta valvomassaan luokan 1 käsittelylaitoksessa.

Evira voi määrätä luokan 1 tai luokan 2 väliasteen laitokseen tai polttolaitokseen toimitetut yli 24 kuukauden ikäiset itsestään kuolleet tai lopetetut naudat tutkittaviksi BSE-taudin varalta.

Alueella, jolla ei ole järjestetty itsestään kuolleiden tai lopetettujen nautojen keräilyä, kunnaneläinlääkäri, muu eläinlääkäri tai tilasta vastaava henkilö voi toimittaa Eviraan näytteitä tilalla kuolleesta tai lopetetusta yli 24 kuukauden ikäisestä naudasta tutkittaviksi BSE-taudin varalta.

13 §

Teurastettujen nautojen tautiseuranta

TSE-asetuksen liitteessä III tarkoitetusta teurastettujen nautojen tautiseurannasta vastaa teurastamossa tarkastuseläinlääkäri sekä pienteurastamossa ja tilalla kunnaneläinlääkäri.

Eläimen omistajan tai haltijan on ilmoitettava kunnaneläinlääkärille yli 30 kuukauden ikäisen naudan teurastamisesta omaan käyttöön vähintään edellisenä arkipäivänä.

5 luku

Erinäiset säännökset

14 §

Kustannukset

TSE-asetuksen 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen korvausten maksamisesta sekä muiden nautojen BSE-taudin vastustamisesta aiheutuvien menetysten ja kustannusten korvaamisesta säädetään eläintautilain 15-21b §:ssä.

Kunnaneläinlääkäriin oikeudesta saada valtion varoista korvaus tämän asetuksen mukaisista tarkastuksista ja muista toimenpiteistä säädetään eläinlääkäreiden toimituspalkkioista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1234/2001).

15 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2007 .

Tällä asetuksella kumotaan BSE-taudin vastustamisesta 1 päivänä lokakuuta 1998 annettu maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätös (15/EEO/1998) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä eräistä maista Suomeen tuotujen nautojen BSE-seurannasta 29 päivänä marraskuuta 2000 annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (21/EEO/2000).

Helsingissä 1 päivänä kesäkuuta 2007

Maa- ja metsätalousministeri

Sirkka-Liisa Anttila

Eläinlääkintöylitarkastaja

Kajsa Hakulin

LIITE I**PÄÄTÖS BSE-TAUTIIN SAIRASTUNEEKSI EPÄILTYÄ ELÄINTÄ KOSKEVISTA RAJOITTAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ**

Diaarinumero:

Annettu / (päiväys)

Asianosaiset:

Tilan omistajat:

Yhteystiedot (osoite ja puhelinnumero):

Tilatunnus, tarvittaessa myös pitopaikkatunnus:

Asiansaisten kuuleminen:

/Asia ratkaistaan asianosaisia enemmän kuulematta, koska kuulemisesta aiheutuva käsittelyn viivästyminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen

(Tarpeeton yliviivataan)

Päätös:

Nautaa N:o _____ (EU-tunnus) ei saa viedä tilalta pois ennen kuin kunnaneläinlääkäri on tarkastanut eläimen uudelleen ja todennut, ettei sillä ole BSE-tautiin viittaavia oireita. Uusintatarkastus suoritetaan viimeistään / (päiväys)

Jos edellä mainittu nauta kuolee ennen uusintatarkastusta, asiasta on välittömästi ilmoitettava kunnaneläinlääkärille, joka huolehtii näytteen ottamisesta BSE:n varalta. Eläimen raatoa ei saa viedä pois tilalta ennen kuin näyte on otettu.

Perustelut:

Naudalla on todettu BSE-tautiin viittaavia oireita / (päiväys) suoritettussa tarkastuksessa.

Oikeusohjeet:

Eläintautilaki (55/1980, muut. 809/1992) 8 ja 9 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001 tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä 12 artikla 1 kohta ensimmäinen alakohta

Eläintautiasetus (601/1980) 17 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus nautojen BSE-taudin vastustamisesta ()

Hallintolaki (434/2003) 34 § 2 momentti 4 kohta

Muutoksenhaku ja päätöksen voimaantulo:

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Valitusosoitus on liitteenä. Päätös tulee kuitenkin voimaan heti ja sitä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kunnaneläinlääkärin allekirjoitus:

Nimenselvennys ja virka-asema:

Lisätiedot: Tarvittaessa lisätietoja päätöksestä antaa päätöksen tehnyt kunnaneläinlääkäri
Yhteystiedot:

Tiedoksi: Läänineläinlääkäri

LIITE II**PÄÄTÖS BSE-EPÄILYN/TODETUN BSE-TAUDIN VUOKSI TILAA KOSKEVISTA RAJOITTAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ**

Diaarinumero:

Annettu / (päiväys)

Asianosaiset:

Tilan omistajat:

Yhteystiedot (osoite ja puhelinnumero):

Tilatunnus, tarvittaessa myös pitopaikkatunnus:

Asiansaisten kuuleminen:

/Asia ratkaistaan asianosaisia enemmälti kuulematta, koska kuulemisesta aiheutuva käsittelyn viivästyminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen

(Tarpeeton yliviivataan)

Tilalla noudatettavat rajoitukset:

Tilalle ei saa tuoda nautoja eikä niitä saa viedä sieltä pois.

Perustelut:

Tilalla pidettävässä naudassa epäillään BSE-tautia/tilalla pidetyssä naudassa on todettu esiintyvän BSE-tautia (tarpeeton yliviivataan).

Oikeusohjeet:

Eläintautilaki (55/1980, muut. 809/1992) 8 ja 9 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001 tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä 12 artikla/13 artikla 2 kohta

Eläintautiasetus (601/1980) 17 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus nautojen BSE-taudin vastustamisesta ()

Hallintolaki (434/2003) 34 § 2 momentti 4 kohta

(Tarpeeton yliviivataan)

Muutoksenhaku ja päätöksen voimaantulo:

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Valitusosoitus on liitteenä. Päätös tulee kuitenkin voimaan heti ja sitä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kunnaneläinlääkärin allekirjoitus:

Nimenselvennys ja virka-asema:

Lisätiedot: Tarvittaessa lisätietoja päätöksestä antaa päätöksen tehnyt kunnaneläinlääkäri
Yhteystiedot:

Tiedoksi: Läänineläinlääkäri

LIITE III**PÄÄTÖS BSE-EPÄILYN/BSE-TAUDIN VUOKSI ANNETTUIEN RAJOITTAVIEN MÄÄRÄYSTEN PERUUTTAMISESTA**

Diaarinumero:

Annettu/.....(päiväys)

Asianosaiset:

Tilan omistajat:

Yhteystiedot (osoite ja puhelinnumero):

Tilatunnus ja tarvittaessa pitopaikkatunnus:

Päätös:

Tällä päätöksellä peruutetaan tilalle/.....(päiväys) BSE-epäilyn/todetun BSE-taudin vuoksi (tarpeeton yliviivataan) annetut rajoittavat määräykset.

Perustelut:

BSE-epäily on uusintatarkastuksessa osoittautunut aiheettomaksi/BSE-epäily on laboratoriotutkimusten perusteella osoittautunut aiheettomaksi/BSE-tauti on hävitetty tilalta (tarpeeton yliviivataan).

Oikeusohjeet:

Maa- ja metsätalousministeriön asetus nautojen BSE-taudin vastustamisesta ()

Muutoksenhaku:

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Valitusosoitus on liitteenä.

Kunnaneläinlääkärin allekirjoitus:

Nimenselvennys ja virka-asema:

Lisätiedot: Tarvittaessa lisätietoja päätöksestä antaa päätöksen tehnyt kunnaneläinlääkäri

Yhteystiedot:

Tiedoksi: läänineläinlääkäri